

وحیدعظیمیا

دبیر گروه اقتصاد

انتشار صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی حائز اهمیت است، زیرا این شرکت‌ها به بخش بزرگی از بودجه کشور دسترسی دارند. افراد و کارشناسان با عمومی کردن صورت‌های مالی خود می‌توانند پیشینی از وضعیت سود و همچنین زیان‌ها و هزینه‌های شرکت کسب کنند. شفافیت یکی از وعده‌های دولت بود و به زعم کارشناسان، این اقدام می‌تواند گامی در راستای شفافیت مالی شرکت‌های دولتی باشد؛ شرکت‌هایی که غالباً در پستو تصمیم می‌گیرند و اقدام می‌کنند. بنابراین انتظار می‌رود با این اقدام شرکت‌های دولتی به خط شوند. در صفحه پیش‌رو به بررسی این مهم پرداخته‌ایم.

فراسو

افزایش سودآوری با شفافیت عملکردشرکت‌های دولتی

در جهت کاهش کسری بودجه دولت

شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی برای ثبات اقتصادی ایران، کاهش کسری بودجه و بهبود عملکرد مدیران دولتی بسیار حیاتی است. با بهبود سودآوری، افزایش پاسخگویی مدیریتی و کاهش هزینه‌ها، شرکت‌های دولتی می‌توانند نقشی محوری در حمایت از رشد اقتصادی کشور ایفا کنند. شفافیت، حکمرانی خوب، مسئولیت‌پذیری و مدیریت مالی مسئولانه را تقویت می‌کند. دولت سیزدهم با استقبال از شفافیت می‌تواند محیطی مساعد برای شکوفایی اقتصادی، تضمین استفاده کارآمد از منابع عمومی و تقویت اعتماد عمومی به دولت و نهادهای وابسته به آن ایجاد کند.

کشور برای برنامه‌ریزی بودجه سال آینده خود را آماده می‌کند، داشتن درک روشنی از ماهیت و عملکرد شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری وابسته به دولت بسیار مهم است. این نهادها با بیش از ۲۰۰۰ شرکت مرتبط با دولت است و در اقتصاد ایران، نقشی محوری دارند. در شرایط چالش‌برانگیز تحریم‌ها، بهبود عملکرد این شرکت‌های دولتی نه‌تنها برای اطمینان از سودآوری آنها بلکه برای کاهش کسری بودجه دولت ضروری تر می‌شود. شفافیت در عملکرد آنها یک عنصر کلیدی در دستیابی به این اهداف است و اقدام اخیر مجلس برای بازگرداندن شفافیت و انتشار عمومی صورت‌های مالی گام مهمی در جهت حکمرانی خوب و پاسخگویی است.

۱-اهمیت شرکت‌های دولتی در اقتصاد ایران

شرکت‌های دولتی در ایران دارای اهمیت استراتژیک هستند و به رشد و توسعه اقتصادی کشور کمک شایانی می‌کنند. این شرکت‌ها در بخش‌های مختلفی از جمله انرژی، مخابرات، حمل و نقل و تولید فعالیت می‌کنند. با توجه به مقیاس و نفوذ آنها، عملکرد شرکت‌های دولتی تأثیر مستقیمی بر سلامت کلی اقتصاد دارد. این شرکت‌ها با بهبود کارایی و سودآوری خود می‌توانند به کاهش کسری بودجه دولت، از نقای ثبات اقتصادی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی کمک کنند.

۲- مزایای شفافیت در شرکت‌های دولتی

شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی چندین مزیت را به همراه دارد. اولاً، سودآوری این شرکت‌ها را با روشن کردن سلامت مالی، عملیات و فرآیندهای تصمیم‌گیری آنها افزایش می‌دهد. صورت‌های مالی شفاف اطلاعات ضروری را برای ارزیابی عملکرد شرکت، شناسایی زمینه‌های بهبود و اتخاذ تصمیمات آگاهانه سرمایه‌گذاری در اختیار مدیران قرار می‌دهد. علاوه بر این، شفافیت مدیریت مالی مسئولانه را تشویق می‌کند و تخصیص بهتر منابع و کنترل هزینه را ممکن می‌سازد.

۳- بهبود پاسخگویی و پاسخگویی مدیریتی

شفافیت در شرکت‌های دولتی بهبود عملکرد را تسهیل می‌کند و مسئولیت پاسخگویی مدیریتی را تضمین می‌کند. با افشای عمومی صورت‌های مالی، ارزیابی اثربخشی مدیران و پاداش عملکرد بر این اساس امکان‌پذیر می‌شود. متعادل کردن هزینه‌های حقوق و دستمزد برای شرکت‌های دولتی و پیوند دادن پاداش به عملکرد فردی، مدیران را تشویق می‌کند تا برای تعالی تلاش کنند، که منجر به افزایش بهره‌وری، کارایی و نوآوری می‌شود. مکانیسم‌های شفاف ارزیابی عملکرد به توسعه فرهنگ مسئولیت‌پذیری و شایسته‌سالاری در این شرکت‌ها کمک می‌کند.

۴- کاهش هزینه و افزایش کارایی

شفافیت امکان شناسایی ناکارآمدی‌ها و شیوه‌های بیبوهه را در شرکت‌های دولتی فراهم می‌کند. با انتشار عمومی صورت‌های مالی، زمینه‌های بالقوه برای کاهش هزینه‌ها آشکار می‌شود که تا معیارها در برابر استانداردهای صنعت و بهترین شیوه‌ها، تسهیل‌پذیر فرآیندها و فن‌آوری‌های کارآمدتر. این به نوبه خود هزینه‌های عملیاتی را کاهش می‌دهد، بهره‌وری را افزایش می‌دهد و از پایداری مالی شرکت‌های دولتی حمایت می‌کند.

۵- حکمرانی خوب و پاسخگویی

ایجاد شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی برای تقویت حکمرانی خوب و پاسخگویی ضروری است. گزارشگری مالی شفاف تضمین می‌کند که شرکت‌های دولتی اخلاقی و مسئولانه عمل می‌کنند و با منافع ذینفعان و مردم همسو می‌شوند. این امر امکان نظارت و نظارت مؤثر توسط نهادهای نظارتی، سهامداران و مردم را فراهم می‌کند و خطر فساد و سوءمدیریت را کاهش می‌دهد.

نتیجه

شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی برای ثبات اقتصادی ایران، کاهش کسری بودجه و بهبود عملکرد مدیران دولتی بسیار حیاتی است. با بهبود سودآوری، افزایش پاسخگویی مدیریتی و کاهش هزینه‌ها، شرکت‌های دولتی می‌توانند نقشی محوری در حمایت از رشد اقتصادی کشور ایفا کنند. شفافیت، حکمرانی خوب، مسئولیت‌پذیری و مدیریت مالی مسئولانه را تقویت می‌کند. دولت سیزدهم با استقبال از شفافیت می‌تواند محیطی مساعد برای شکوفایی اقتصادی، تضمین استفاده کارآمد از منابع عمومی و تقویت اعتماد عمومی به دولت و نهادهای وابسته به آن ایجاد کند.

اقتصادسیاسی

سرویس اقتصادی۰۶۰۴۸۵۲۳

«جوان» الزام شفافیت شرکت‌های دولتی را در بودجه ۱۴۰۳ بررسی می‌کند

شرکت‌های دولتی به اتاق شیشه‌ای می‌روند

صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی هستیم. از طرفی ایجاد شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی نیازمند اراده سیاسی قوی است. انتشار صورت‌های مالی آنها بسیار مهم است، زیرا امکان پاسخگویی، کاهش بهتر منابع در شرکت‌های دولتی را فراهم می‌کند. همچنین به سودآوری و بهره‌وری این شرکت‌ها کمک می‌کند. شفافیت در صورت‌های مالی عنصر مهمی در اقتصاد ایران است و باید در اولویت قرار گیرد تا منافع مردم و دولت حداکثر شود.

■ شفافیت شرکت‌های دولتی یک محرک ضروری برای بهره‌وری و بهبود عملکرد

محمد آرین نژاد، کارشناس اقتصاد مالی داد: شفافیت شرکت‌های دولتی خیالی از چالش نیست. ممکن است به دلیل نگرانی در مورد افشای اطلاعات حساس یا ترس از بررسی، از داخل این شرکت‌ها برای افشای صورت‌های مالی خود مقاومتی وجود داشته باشد. علاوه بر این، ممکن است در برخی از شرکت‌ها کمبود تخصص منابع کافی برای تهیه و انتشار دقیق صورت‌های مالی وجود داشته باشد.

برای غلبه بر این چالش‌ها، حمایت‌های لازم از سوی دولت از شفافیت شرکت‌های دولتی ضروری است. این امر می‌تواند از طریق برنامه‌های آموزشی و ظرفیت‌سازی برای بهبود گزارشگری مالی و شیوه‌های شفافیت انجام شود. دولت همچنین باید دستورالعمل‌ها و مقررات روشنی را در خصوص انتشار صورت‌های مالی وضع کند و از همه

شرکت‌های دولتی اطمینان حاصل کند. در اصلاحات قانون بودجه ۱۴۰۳، بحث شفافیت شرکت‌های دولتی که حذف شده‌بود، دوباره به عنوان یک موصوه در قانون بودجه ۱۴۰۳ و تکلیف قانونی برای تداوم شفافیت شرکت‌های دولتی و انتشار عمومی صورت‌های مالی روی کتال در مجلس به بودجه بازگشت. ایجاد شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی یکی از جنبه‌های حیاتی حکمرانی خوب و پاسخگویی است. این امر مستلزم اراده سیاسی قوی است و اطمینان حاصل شود اقدامات لازم برای انتشار صورت‌های مالی این شرکت‌ها انجام می‌شود. خوشبختانه دولت سیزدهم این عزم را نشان داده‌است و شاهد پیشرفت در انتشار

شرکت‌های دولتی در کشور ما در سال ۱۴۰۱

مطرح شد. قانون بودجه سال ۱۴۰۰ با تشخیص نیاز به پاسخگویی و نظارت، انتشار عمومی صورت‌های مالی را برای شرکت‌های دولتی الزامی کرد. این یک گام مهم رو به جلو در ترویج شفافیت و روشن کردن عملکرد این شرکت‌ها بود.

این کارشناس اقتصاد مالی در ادامه افزود:

سال‌های بعد، تعهد دولت به شفافیت تضعیف شد و این امر در حذف بند شفافیت در لایحه ارائه‌شده توسط دولت نشان می‌دهد. با این حال، اصلاحات بودجه مجلس با تأکید بر اهمیت شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی، این بند حیاتی را احیا کرد. این بازگردانی نشان‌دهنده تمرکز مجدد بر مسئولیت‌پذیری و به رسمیت شناختن نتایج مثبت مرتبط با شیوه‌های شفاف است.

وی در مورد مزایای شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی اظهار کرد: شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی، مسئولیت‌پذیری مدیران و مدیران اجرایی را تقویت می‌کند. هنگامی که صورت‌های مالی و شاخص‌های عملکرد عمومی می‌شوند، پیگیری و

برای ایجاد زمینه‌های بازی برابر برای شرکت‌های دولتی و خصوصی به ترویج رقابت منصفانه کمک می‌کند. هنگامی که صورت‌های مالی و داده‌های عملکرد در دسترس عموم قرار می‌گیرد، شناسایی و جلوگیری از اقدامات فاسدمانند اختلاس، رشوه‌گیری و طرفداری آسان‌تر می‌شود. شفافیت به عنوان یک عامل بازدارنده در برابر فساد عمل می‌کند و تضمین اخلاقی عمل می‌کند. شفافیت در صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی به بهبود بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها کمک می‌کند.

وی در رابطه با افزایش اعتماد عمومی و مشارکت شهروندان در نظارت بر عملکرد شرکت‌های دولتی اظهار کرد: شفافیت در شرکت‌های دولتی باعث ایجاد اعتماد و اعتماد عمومی می‌شود. وقتی شهروندان اطلاعات مربوط به فعالیت این شرکت‌ها دسترسی داشته باشند، می‌توانند آنها را در قبال اقدامات خود پاسخگو بدانند. این شفافیت مشارکت شهروندان را تقویت می‌کند و به مردم اجازه می‌دهد که فرآیندهای تصمیم‌گیری که بر اقتصاد و جامعه به طور کلی تأثیر می‌گذارد، مشارکت کنند. شفافیت با مشارکت دادن سهامداران در اداره شرکت‌های دولتی، اصول دموکراتیک را تقویت می‌کند و تضمین می‌کند که از منافع عمومی محافظت می‌شود.

این کارشناس اقتصاد توسعه در رابطه با اهمیت تجزیه و تحلیل و مقایسه عملکرد شرکت‌های دولتی با انتشار عمومی صورت‌های مالی و شاخص‌های عملکرد شرکت‌های دولتی اظهار کرد: انتشار عمومی فرآیندهای تجزیه و تحلیل و مقایسه عملکرد شرکت‌های دولتی امکان‌پذیر می‌کند. این امکان ارزیابی عملکرد آنها را در برابر استانداردهای صنعت و رقبا، هم در داخل و هم در سطح بین‌المللی فراهم می‌کند. تجزیه و تحلیل مقایسه‌ای می‌تواند زمینه‌های بهبود، بهترین شیوه‌ها، زمینه‌هایی را که شرکت‌های دولتی ممکن است عقب بمانند، شناسایی کند. از این اطلاعات می‌توان برای اجرای اصلاحات هدفمند و بهبود مستمر استفاده کرد.

وی ادامه داد: بسیاری از سرمایه‌گذاران بین‌المللی و مؤسسات مالی قبل از تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری، شیوه‌های شفافیت یک کشور را ارزیابی می‌کنند. شرکت‌های دولتی در ایران با

یکشنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۲ | ۸ شعبان ۱۴۴۵|

رعایت رویه‌های شفاف می‌توانند توانایی خود را برای جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و ایجاد روابط قوی با شرکای بین‌المللی بهبود بخشند. این امر منجر به انتقال فناوری، تخصص و سرمایه همچنین ایران می‌تواند از مطالعه و اتخاذ بهترین شیوه‌ها از سایر کشورهایی که اقدامات شفاف‌سازی را با موفقیت در بخش دولتی خود اجرا کرده‌اند، بهره‌مند شود. کشورهای مانند نروژ، سنگاپور و نینژلند سیستم‌های قوی برای تضمین شفافیت و پاسخگویی در شرکت‌های دولتی خود دارند. یادگیری از تجربیات آنها می‌تواند بینش و راهنمایی ارزشمندی برای تلاش‌های ایران برای افزایش شفافیت در شرکت‌های دولتی خود ارائه کند.

مهرابی کارشناس اقتصاد توسعه در رابطه با مزایای کلیدی شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی گفت: شفافیت در شرکت‌های دولتی باعث تقویت حاکمیت و ایجاد اعتماد عمومی می‌شود. این شرکت‌ها با عمومی کردن صورت‌های مالی، تعهد خود را به باز بودن و پاسخگویی نشان می‌دهند. این امر اعتماد در میان شهروندان تقویت می‌کند، زیرا تلاش‌های دولت برای تضمین شفافیت را نشانه حکومت‌داری مسئولانه می‌دانند. اعتماد عمومی برای انسجام و ثبات اجتماعی ضروری است و شفافیت نقش حیاتی در تقویت آن دارد. همچنین شفافیت تأثیر مثبتی بر عملکرد و بهره‌وری شرکت‌های دولتی دارد. هنگامی که صورت‌های مالی عمومی می‌شود، معیاری برای ارزیابی کارایی و سودآوری آنها ایجاد می‌کند. با افشای سلامت مالی این شرکت‌ها، شفافیت آنها را تشویق می‌کند تا عملیات خود را بهینه کنند، هزینه‌ها را کاهش دهند و بهره‌وری را به حداکثر برسانند. شفافیت صورت‌های مالی بینش‌های ارزشمندی را در زمینه‌هایی که نیاز به بهبود و فرصت‌هایی برای رشد دارند، ارائه می‌دهد که منجر به افزایش عملکرد می‌شود.

وی ادامه داد: شفافیت در عملکرد مالی شرکت‌های دولتی به عنوان یک عامل بازدارنده در برابر فساد عمل می‌کند. وقتی صورت‌های مالی منتشر می‌شوند، ریسک و جابه‌جایی نظمی‌ها و پاسخگو کردن افرادی که در اعمال فاسد خیل هستند، آسان‌تر می‌شود. شفافیت فرهنگ مسئولیت‌پذیری را تقویت می‌کند و تضمین می‌کند که این شرکت‌ها اخلاقی و به نفع عموم عمل می‌کنند. با کاهش فساد، شفافیت از بودجه عمومی محافظت می‌کند و اعتماد به دولت را ارتقا می‌دهد. انتشار صورت‌های مالی افشای نظارت و نظارت بیشتر بر شرکت‌های دولتی را فراهم می‌کند. زمانی که مردم به این اطلاعات دسترسی داشته باشند، کارشناسان، سازمان‌های جامعه مدنی و رسانه‌ها می‌توانند عملکرد این شرکت‌ها را مورد بررسی قرار دهند. این افزایش نظارت تضمین می‌کند که شرکت‌های دولتی کارآمد، مؤثر و همسو با اهداف خود باقی می‌مانند. این امکان را برای ارزیابی بهتر عملیات، استراتژی‌ها و سلامت مالی آنها فراهم می‌کند که منجر به تصمیم‌گیری آگاهانه و اصلاحات لازم در صورت لزوم می‌شود.

وی در پایان گفت: در نتیجه، شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی در ایران برای تخصیص کارآمد منابع، پاسخگویی، اعتماد سرمایه‌گذاران و رشد اقتصادی حیاتی است. با بازگرداندن بند شفافیت در قانون بودجه و رسیدگی به چالش‌های مرتبط با موانع فرهنگی، زیرساخت‌های فنی و اجرای مقررات، ایران می‌تواند از مزایای شیوه‌های شفاف بهره‌مند شود. شفافیت نه‌تنها عملکرد کلی شرکت‌های دولتی را افزایش می‌دهد، بلکه اعتماد عمومی، مشارکت شهروندان و رقابت عادلانه را تقویت می‌کند. ایران با یادگیری از بهترین شیوه‌های جهانی و درگیر کردن جامعه مدنی و رسانه‌ها، می‌تواند تعهد خود را به شفافیت و بهبود حاکمیت بخش دولتی خود بیشتر تقویت کند.

کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «جوان» مطرح کرد

شفافیت شرکت‌های دولتی یک کاتالیزور برای رشد بهره‌وری و کارآمدی بیشتر دولت

سازنده را از طرف ذی‌نفعان ممکن می‌سازد که می‌تواند به بینش‌ها و ایده‌ها ارزشمندی برای بهبود منجر شود. این حلقه بازخورد به شرکت‌های دولتی کمک می‌کند تا در یک محیط تجاری پویا سازگار شوند، نوآوری کنند و رقابتی باقی بمانند. از طرفی وقتی شرکت‌ها تعهد خود را به شفافیت نشان می‌دهند، مسئولیت‌پذیر و قابل اعتماد تلقی می‌شوند. این می‌تواند تصویر شرکت را بهبود بخشد و روابط آن را با مشتریان، تأمین‌کنندگان و مردم تقویت کند. وی در پایان گفت: شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی نه‌تنها شامل گزارشگری مالی، بلکه موجب نظارت و عملکرد بهتر دولت نیز خواهد شد. انتشار صورت‌های مالی و ارتقای شفافیت در عملکرد شرکت‌های دولتی به دلیل کنترل قابل توجه آنها بر بودجه کشور ضروری است. در دسترس قرار دادن اطلاعات مالی خود، افراد و کارشناسان می‌توانند بینشی در مورد سود، زیان و هزینه‌های این شرکت‌ها به دست آورند. این انتشار اطلاعات نه‌تنها فساد را مهار می‌کند، بلکه امکان نظارت مؤثر را نیز فراهم می‌کند که به نفع بیش از ۸۵ میلیون ایرانی است. شفافیت نقش مهمی در افزایش سودآوری، بهره‌وری و عملکرد کلی شرکت‌های دولتی دارد.

امیرحسین اقبالی

کارشناس اقتصادی

عمومی در دسترس هستند، مقایسه عملکرد شرکت با استانداردهای صنعت و بهترین شیوه‌ها آسان‌تر می‌شود. این امکان شناسایی مناطق برای بهبود، ساده‌سازی عملیات و بهینه‌سازی تخصیص منابع را فراهم می‌کند. شفافیت در گزارشگری مالی، دسترسی شرکت‌های دولتی به سرمایه و اعتبار را افزایش می‌دهد. سرمایه‌گذاران و وام‌دهندگان به داده‌های مالی قابل اعتماد و شفاف برای ارزیابی اعتبار شرکت و اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری آگاهانه نیاز دارند. گزارشگری مالی شفاف